

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

МАРКЕТИНГОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

ЧАСТИНА 1

II МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

26-27
листопада
2024 р.

ХАРКІВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

**МАРКЕТИНГОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ
МЕХАНІЗМИ ПОВОЄННОГО
РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ГОСТИННОСТІ ТА
ТУРИЗМУ УКРАЇНИ**

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної конференції
(26-27 листопада 2024 року)
Частина 1

Харків
2024

УДК 379.85:338.48(063)

М 26

Рекомендовано до видання рішенням Вченої ради Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (протокол № 12 від 28.12.2024 р.).

М 26 Маркетингові та організаційні механізми повоєнного розвитку галузі гостинності та туризму України: зб. тез доповідей II Міжнародної наук.-практ. конф. (26-27 листопада 2024 року, м. Харків). Частина 1. – Харків : Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т», 2024. – 680 с.

Збірник містить матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Маркетингові та організаційні механізми повоєнного розвитку галузі гостинності та туризму України», яка відбулася 26-27 листопада 2024 року. У тезах доповідей частини 1 збірника висвітлено результати досліджень маркетингових інструментів та стратегій повоєнного розвитку туризму та гостинності в Україні, а також напрямків та механізмів розвитку туризму та гостинності в регіонах України.

Матеріали збірника будуть корисними для студентів, викладачів, науковців та працівників індустрії туризму та сфери гостинності.

*Матеріали публікуються в авторській редакції.
Автори несуть повну відповідальність за зміст доповідей, а також добір,
точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.*

ISBN 978-617-05-0521-7

© Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», 2024

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

МАРЧЕНКО Андрій Петрович, доктор техн. наук, професор, проректор з наукової роботи НТУ «ХПІ» – голова;

МАНОЙЛЕНКО Олександр Володимирович, доктор екон. наук, професор, в.о. директора інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» – заст. голови;

NAGY Szabolcs, Ph.D., habil., Vice-dean for international Relations, Associate Professor Faculty of Economics, Institute of Marketing and Tourism UNIVERSITY OF MISKOLC, Miskolc (Hungary);

PISKOTI Istvan, Head of Institute Faculty of Economics, Institute of Marketing and Tourism UNIVERSITY OF MISKOLC, Miskolc (Hungary);

ZIPs Sebastian, Prof. Dr. Phil. HEAD of MARKETING, University of Applied Sciences Hochschule Zittau, Görlitz (Germany);

ABDUNUROVA Assem, Ph.D., Associate professor, Dean of the Economics and Entrepreneurship Faculty of the Kazakh-Germany University (Kazakhstan);

DEVADZE Anzon, Prof. Head of Tourism Department, Batumi Shota Rustaveli State University (Georgia);

ХОЛОДОК Валентина Дмитрівна, кандидат наук з держ. управління, директорка Обласного комунального закладу «Харківський організаційно-методичний центр туризму»;

ГЛАДЕНКО Юрій Миколайович, директор Департаменту культури, туризму та релігій Сумської обласної державної адміністрації;

ЗГУРСЬКА Юлія Вікторівна, заступник директора Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради;

КІБІК Ольга Миколаївна, доктор екон. наук, професор, завідувачка кафедри національної економіки Національного університету «Одеська юридична академія»;

ДИКАНЬ Валерія Володимирівна, доктор екон. наук, професор, професор Навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу».

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

ЯКИМЕНКО-ТЕРЕЩЕНКО Наталія Василівна, доктор екон. наук., професор, зав. кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу НТУ «ХПІ» – голова;

РАЙКО Діана Валеріївна, доктор екон. наук., професор, зав. кафедри маркетингу НТУ «ХПІ» – заст. голови;

ШИПУЛНА Юлія Сергіївна, доктор екон. наук., професор, професор кафедри маркетингу НТУ «ХПІ»;

БЕЗУГЛА Людмила Сергіївна, доктор екон. наук., професор, зав. кафедри туризму та економіки підприємства Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;

НІКОЛАЙЧУК Ольга Анатоліївна, доктор екон. наук, професор, завідувачка кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та підприємництва Донецького національного університету економіки і торгівлі імені М.Туган-Барановського;

НАВРОЗОВА Юлія Олександрівна, канд. екон. наук., доцент, зав. кафедри підприємництва та туризму Одеського національного морського університету;

ПАСКА Марія Зіновіївна, доктор ветерин. наук, професор, зав. кафедри готельно-ресторанного бізнесу Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського;

НОСИРЄВ Олександр Олександрович, канд. геогр. наук., доцент, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного бізнесу НТУ «ХПІ»;

ЛАРКА Людмила Сергіївна, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри маркетингу НТУ «ХПІ»;

ГЛАВЧЕВА Юлія Миколаївна, директор науково-технічної бібліотеки НТУ «ХПІ».

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Гладенко Ю. М., Ронь Я. О. АДАПТИВНИЙ ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ НЕМЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ	18
Дрепін І. М. КУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМ: МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ ДЛЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ТУРИСТІВ В УКРАЇНУ	22
Ястремська О.О. ВИДИ ВРАЖЕНЬ ТА ЇХ ВИМІРЮВАННЯ ЯК РЕЗУЛЬТАТА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	24

СЕКЦІЯ І

МАРКЕТИНГОВІ ІНСТРУМЕНТИ ТА СТРАТЕГІЇ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ

Jiang Wei, Chen Zhongqi, Larka L. S. IMPROVEMENT OF THE COMPANY'S PORTFOLIO OF MARKETING TOOLS	33
Lityvnenko M.V., Huang Lihua THE POST-WAR TOURIST MARKET OF UKRAINE THROUGH THE EYES OF FOREIGNERS	35
Makovoz Oksana, Palamarchuk Alisa ACTIVITIES INVOLVING VOLUNTEERING OPPORTUNITIES TO TRAIN MODERN MANAGERS.....	37
Mariann VERES SOMOSI, Szabolcs NAGY, Istvan PISKOTI DIGITAL MARKETING TOOLS FOR PROMOTING HOSPITALITY AND TOURISM IN UKRAINE: THE ROLE OF ONLINE COMMUNICATIONS IN POST-WAR RECONSTRUCTION.....	39
Nataliya Yudina TRAVEL INSURANCE OF TECHNOGENIC SOCIETY	43
Sebastian Zips, Assem Abdunurova, Vladimir Zhechev INNOVATIVE MARKETING STRATEGIES FOR INCREASING CONSUMER LOYALTY IN POST-CRISIS RECOVERY	45
Tsviliy Sergiy, Matviienko Yaroslav DEVELOPMENT OF A STRATEGY FOR THE DIVERSIFICATION OF THE ACTIVITIES OF DOMESTIC BUSINESS STRUCTURES IN TOURISM	48
Антошкова Н.А., Трубнікова В.В. РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС УКРАЇНИ: СПОЖИВЧІ ЗАПИТИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ФОРМАТИ.....	53
Артеменко К.Т. Науковий керівник: Хоменко І.О. АДАПТАЦІЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ ГОСТИННОСТІ ДО ЗМІН СПОЖИВАЦЬКИХ УПОДОБАНЬ ПІСЛЯ ВІЙНИ	55
Бабарика А.В. Науковий керівник Комарніцький І.О. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ.....	57
Бабко Н. М. МАРКЕТИНГОВІ ПІДХОДИ ДО ВІДНОВЛЕННЯ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	61
Бакало Н.В. ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ.....	63

Хамініч С.Ю., Полякова С.В., Попова Є.А. СТРАТЕГІЧНЕ РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР УСПІХУ СУЧАСНОГО МАРКЕТИНГУ.....	360
Хорошилов А.О., Кобелева Т.О., ВИКОРИСТАННІ КОМПЛАСНС-ПРОГРАМ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ.....	362
Решетняк О. І., Чаленко Ю. С. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО СТВОРЕННЯ БРЕНДУ В РЕСТОРАННІЙ ІНДУСТРІЇ	365
Черчик Л.М. МАРКЕТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОВОЄННОМУ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО- РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ.....	368
Чмерук Т.Ю., Оборіна А.Ю., Косенко О.П.....	372
РОЛЬ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ У ПОВОЄННОМУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	372
Шевелюк М.М. РОЛЬ МАРКЕТИНГУ У ПОВОЄННОМУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ	375
Шейн О.С., Косенко О.П. СТРАТЕГІЇ ЗАЛУЧЕННЯ КЛІЄНТІВ НА В2В РИНКАХ: НОВІ ГОРИЗОНТИ ТА ІНСТРУМЕНТИ.....	378
Шиян Б. В., Сухорукова А. Л. МАРКЕТИНГОВІ ПІДХОДИ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	381
Щука Г.П., Коробейникова Я.С. ДО ПРОБЛЕМИ СЕГМЕНТАЦІЇ СПОЖИВАЧІВ ПОСЛУГ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ	382

СЕКЦІЯ II

РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Hovorukha Alina Supervisor: Segida Kateryna THE HOSPITALITY INDUSTRY OF THE UKRAINIAN CARPATHIANS DURING MARTIAL LAW	388
Lityvnenko M. V., Orlova A.I., Bandurova D.O. STUDY OF THE PROSPECTS OF FOREIGN TOURISM IN UKRAINE AFTER THE FULL- SCALE INVASION.....	391
Shevchenko Hanna, Petrushenko Mykola THE ECOCIDE IN SOUTHERN UKRAINE AND THE ECONOMIC SECURITY OF THE BLACK SEA TOURISM AND RECREATION	393
Гедін М.С. ВПЛИВ ФЕСТИВАЛІВ НА СФЕРУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	395
Андренко І. Б. СЕРВІС ДОСТАВКИ ЇЖІ: ДОСВІД GLOVO В УКРАЇНІ	398
Аніщенко А. П., Яріко М. О., НОСТАЛЬГІЙНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ МІЖ ОСОБИСТИМИ ІСТОРІЯМИ ТА ГЛОБАЛЬНИМИ ПОДІЯМИ.....	400
Антоненко І.Я., Ісаєнко А.О. ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ КИЇВЩИНИ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ.....	403
Басюк Т.О., Гуменюк А.С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГЕОТУРИЗМУ НА РІВНЕНЩИНІ.....	407
Безхлібна А. П., Котляр С.О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	409
Бейдик О.О., Гладкий О. В., ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ КЛЮЧОВОГО ПОНЯТТЯ РЕГІОНАЛІСТИКИ	412
Бендасюк О.О., Сахарнацька Л.І., ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ І СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: ПРОБЛЕМИ, ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....	415

Бурка В. Й. КРЕАТИВНИЙ ТУРИЗМ ЯК ДРАЙВЕР ВІДНОВЛЕННЯ ДЕПРЕСИВНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	418
Верещака А.О. Науковий керівник: Сегіда К. Ю. РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	421
Вишняков О. В., Куниця К. В. АСПЕКТИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ХАРЧОВОЇ СИРОВИНИ В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	424
Вогулкіна Д. В., Мельник І. Л. ДИВЕРСИФІКАЦІЯ НАПРЯМКІВ ТУРИЗМУ ЯК ЧАСТИНА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ РЕГІОНУ УКРАЇНИ	426
Волков Д.О. ВПЛИВ ВІЙНИ НА СТАН ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ. СТРАТЕГІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ	429
Голованенко І. К., Куниця К. В. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАКЛАДІВ ГОСТИННОСТІ.....	433
Горішевський П.А., Луцик І.М. РОЗВИТОК ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В КАРПАТСЬКОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ	436
Губський С.О., Голубець І. М. КРОС-КУЛЬТУРНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ УКРАЇНИ	439
Гуртова М.О., Літвиненко М.В. ЗАГРОЗИ ТА МОЖЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ТУРИЗМУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	442
Датченко Є.О., Куниця К. В. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	446
Дашевська І.М. ІНДУСТРІАЛЬНИЙ ТУРИЗМ ЯК ПЕРСПЕКТИВА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЗАПОРІЖЖЯ	450
Дащук Ю.Є. УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНИМИ ДЕСТИНАЦІЯМИ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	452
Дегтяренко А.О. Науковий керівник: Діденко А.В. РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	456
Демко В.С. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТРЕНДІВ В СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ	459
Дибчук Л.В. МАРКЕТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ АДАПТАЦІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ ДО УМОВ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	463
Довгань Н.С. ГОСТИННІСТЬ МІСТА: ФІЛОСОФІЯ ТА АКУПUNKТУРА УРБАНІСТИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА	468
Доділова К. Д., Земліна Ю. В., Устименко Ю. О. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	472
Доділова К. Д., Полуда В. В., Матвєєва Д. Р. УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД РЕБРЕНДИНГУ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ.....	476
Долинська О.О., Пилип'юк С.В. ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ЗАКАРПАТТЯ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	479
Долинська О.О., Петровський С.О. РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ	482

Заклекта О.І., Гончаренко Н.О., НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ	485
Заюков І.В. ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ	488
Ілляшенко С.М. ПЕРЕДУМОВИ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	491
Кабашна А. Г., Куниця К. В. РОЛЬ ПАКУВАННЯ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ: ВІД БЕЗПЕКИ ДО МАРКЕТИНГУ	494
Киба К.Р. Науковий керівник: Сегіда К. Ю. СТІЙКИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНИХ ТА КУЛЬТУРНИХ РЕСУРСІВ	497
Кісілюк О. І. Науковий керівник: Гуцал Л. А. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ В ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	502
Коваленко О. В., Лаврик Ю. В. ІННОВАЦІЇ СФЕРИ ЕКСКУРСІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ.....	507
Копейченко Є. А., Куниця К. В. ЗАСТОСУВАННЯ ЕКО-ДИЗАЙНУ В ЗАКЛАДАХ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	510
Копейченко Є. А., Куниця К. В. КОНЦЕПЦІЯ ВИЇЗНОГО МОЛЕКУЛЯРНОГО БАРУ ЯК СУЧАСНОГО ФОРМАТУ ЗАКЛАДУ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	514
Кропив'янський А. В. КОМУНІКАЦІЙНА ПОЛІТИКА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ СТАЛОГО ТУРИЗМУ	518
Лагодюк П. М. Науковий керівник: Мозолев О. М. ВИДИ ТУРИСТИЧНИХ ВЕЛОПОДОРОЖЕЙ.....	520
Лантух К.Д. Науковий керівник: Верезомська І.Г.....	523
УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	523
Лепетень Д. А., Якименко-Терещенко Н.В., РОЗВИТОК СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	525
Левіна Ю.М. РОЗВИТОК ЗАМКОВОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	528
Плецан Х. В., Луценко В.П. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	531
Луців Є. М. ПЕРСПЕКТИВИ КРАЄЗНАВЧИХ ОБ'ЄКТІВ НАДВІРНЯНИЩИНИ В КОНТЕКСТІ НОСТАЛЬГІЙНОГО ТУРИЗМУ.....	533
Любченко В.В., Титарєва В.І. ВИННИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ.....	538
Любчук О. К., Кутакова Д. О. РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНІ ПОСЛУГИ: МОЖЛИВОСТІ НАДАННЯ В САНАТОРНО- КУРОРТНИХ ЗАКЛАДАХ.....	541
Макаровський М.Н., Паска М.З. ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЛІКУВАЛЬНОМУ ХАРЧУВАННІ	543

Матвійчук М.М., Голубець І.М.	
РОЗВИТОК ЗЕЛЕНИХ МАРШРУТІВ ТА ЕКСКУРСІЙ В УКРАЇНІ.....	545
Маховка В.М.	
РОЛЬ ТУРИЗМУ В ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ	548
Мельник І.Л., Рагозін О.А.	
РОЗВИТОК ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ: ГАЛИЦЬКА КУХНЯ.....	551
Мельник Н.В., Мельник А.В.	
РОЛЬ ЛАНДШАФТІВ У ФОРМУВАННІ РЕКРЕАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	553
Мироседі О. В.	
Науковий керівник: Панова І. О.	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	557
Мірошник М. В., Волощак С.С., Ілляшенко Є.С.	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ	560
Мозольський Е.В., Куниця К. В.	
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У РОЗРОБЦІ МЕНЮ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	562
Назаренко М. В.	
Науковий керівник: Куниця К. В.	
ВПЛИВ КОЛЬОРОВИХ РІШЕНЬ НА СПРИЙНЯТТЯ ІНТЕР'ЄСУ ЗАКЛАДУ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	564
Неїзжала А.В.	
ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В МІЖНАРОДНОМУ ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ ЯК ЗАПОРУКА УСПІХУ	567
Несторишен І.В.	
ПОТЕНЦІАЛ ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО ІНТЕГРУВАННЯ ВПО	569
Ніколаєва О. О., Куниця К. В.	
СТВОРЕННЯ КОМФОРТНОГО СЕРЕДОВИЩА В ГОТЕЛЯХ ЧЕРЕЗ ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄСУ.....	572
Носирєв О. О.	
ПЕРСПЕКТИВИ ІНДУСТРІЇ ВІТЧИЗНЯНОГО ТУРИЗМУ НА ШЛЯХУ ПЕРЕХОДУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ	574
Нужда В.Л.	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РІЧКОВИХ ТА МОРСЬКИХ КРУЇЗІВ В УКРАЇНІ	577
Олійник О.С., Сушма Я., Дудченко Р.	
РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ В КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОМУ	580
Богдан Н. М., Осовець О. Е.	
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ ВІДНОВЛЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД.....	582
Остапчук І. О., Чорна К. І.	
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАКЛАДІВ ПЕРЕДМІСТЯ КРИВОГО РОГУ	584
Павленко Л. Р., Куниця К. В.	
ВПЛИВ СЕЗОННИХ ПРОДУКТІВ НА СКЛАДАННЯ РЕСТОРАННОГО МЕНЮ.....	587
Паска М.З., Хромова М.В.	
ВПЛИВ НОВИХ ФОРМАТІВ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА НА ТУРИСТИЧНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ТА КУЛЬТУРУ ГОСТИННОСТІ МІСТ.....	590
Долинська О.О., Петровський С.О.	
РЕЛІГІЙНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ	592
Псарьова М. І., Куниця К. В.	
РОЛЬ СОМЕЛЬЄ У СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	595
Редько В.Є.	
КОНЦЕПЦІЯ «SLOW TRAVEL» ЯК ВЕКТОР МОДЕРНІЗАЦІЇ ТУРИЗМУ У ПОВОЄННОМУ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....	597

Пропозиція традиційних страв та напоїв Галицької кухні сприяє підвищенню інтересу до місцевої культури серед туристів, підтримує економічний розвиток місцевих громад та сприяє збереженню традиційних кулінарних практик.

Список використаних джерел:

1. Лильо І.М. Львівська кухня. Харків: Видавництво Фоліо, 2019. 160 с.
2. Душар М. Цвібак, флячки та андрути: де у Львові спробувати справжню Галицьку кухню. URL: https://lviv.vgorode.ua/news/dosuh_y_eda/286958-halytska-kukhnia-vid-pani-stefy
3. Відкриті дані Львова. Статистика. Туризм. Показники розвитку туризму. URL: <https://dashboard.city-adm.lviv.ua/statystyka/turyzm>

Мельник Н.В.

*кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри
готельно-ресторанної та курортної справи*

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Мельник А.В.

*кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри
туризму, рекреації та регіонального розвитку*

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

РОЛЬ ЛАНДШАФТІВ У ФОРМУВАННІ РЕКРЕАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Зміни в пріоритетах суспільного розвитку спонукали переосмислити роль ландшафту в формуванні рекреаційного середовища, що впливає на ефективність процесів оздоровлення та реабілітації.

В українських наукових колах ландшафтотерапія досліджується в контексті рекреаційної географії, екології, архітектури, психології, медицини. Це порівняно новий напрям наукового дискурсу. Так, роль ландшафтно-складової в медико-екологічних дослідженнях з огляду оцінки середовища життєдіяльності людини знаходимо у працях Андрійчука Н.Й., Наконечного К.П. [1]. Роздорожнюк О.Я. вбачає вплив ландшафтно-арт-терапії на самопочуття та здоров'я людини в цілому [2]. Імпакт різних типів ландшафтних екосистем на психоемоційну сферу людини досліджували Іщук Р.А., Хом'як І.В. [3, с. 223]. Естетичним якостям ландшафтів у контексті використання та збереження гуманістичного ресурсного потенціалу регіону присвячена дисертація Бучко Ж.І. [4].

У зарубіжному науковому просторі дослідження відповідної тематики актуалізуються з кінця ХХ століття. Відтак, вбачаємо за доцільне розглянути основні сенси теоретичних принципів ландшафтотерапії як засобу рекреації та реабілітації, що знайшли широке відображення у міжнародних наукових публікаціях.

Аналітичний огляд наукової літератури показав, що поняття «терапевтичний ландшафт» було запропоноване у 1992 р. географом Вільямом Геслером. Він визначав його як місце, «де фізичне та архітектурне середовище, соціальні умови та людське сприйняття поєднуються, щоб створити атмосферу, яка сприяє зціленню» [5]. Дещо пізніше ним була розвинена ціла концепція терапевтичних ландшафтів, де терапевтична природа місць, а саме природні зони розглядаються як ключові фактори, що забезпечують, в першу чергу, психічне та духовне зцілення, а відтак і зцілення фізичне.

У цей же період активно розвивається концепція *Health and Place*, започаткована **С. Парксом як ідея активного впливу на життя та здоров'я людини** урбаністичних та природних ландшафтів, соціальних детермінант.

Дослідження екологічної психології та рекреації підтверджують ідею про те, що природне середовище може запропонувати відновлювальні властивості людям, які переживають хронічні захворювання. Природні ландшафти мають позитивний вплив на короткострокове відновлення після стресу та фізичних хвороб [6], а також згідно сучасних досліджень – сприяють підтримці (профілактиці) здоров'я та емоційного інтелекту.

Зв'язок із природою записаний у ДНК людини. Доведено, що пацієнти, які споглядають дерева за вікном, одужують швидше. Психотерапевт С. Стюарт-Сміт у своїй книзі «The Well Gardened Mind» цитує дослідження, які показують, що якщо жителі міста раз на тиждень ходять у парк, депресія зменшується на 7%, а кров'яний тиск – на 9% [7].

Взаємодія людини з рекреаційним середовищем у процесі ландшафтотерапії відбувається через п'ять основних органів чуття. Холістичний характер ландшафтотерапії проявляється, в першу чергу, через його естетичні властивості, візуалізацію, емоційно-сенсорне сприйняття. Більшість таких терапевтичних ландшафтів належать до так званих «зелених» і «блакитних» просторів (море, гори, ліси) і викликають відчуття тимчасової перспективи, спокою, умиротворення. Споглядання таких природних ландшафтів сприяє зниженню рівня кортизолу (гормону стресу), нормалізації артеріального тиску та частоти серцевих скорочень, регулювання циркадних ритмів, що позитивно впливає на якість сну. За теорією відновлення уваги споглядання природних пейзажів знижує ментальну втомленість і покращує концентрацію. Тобто ландшафти рекреаційного середовища здатні діяти як природні антидепресанти. Відтак, ландшафти українського Причорномор'я, Карпатського регіону можуть виступати природними екстерналіями у контексті курортно-рекреаційної діяльності, створюючи позитивний вплив, який не завжди враховується в економічних розрахунках, але відіграє важливу роль у формуванні рекреаційного продукту.

Наукові дослідження підтверджують, що навіть коротке перебування у природному середовищі або перегляд пейзажів через вікно лікарні чи будинку сприяє швидшому відновленню після операцій і травм. Тому екстер'єри більшості лікувальних закладів передбачають так звані лікувальні сади.

На протипагу окулярцентричному підходу зростає інтерес до «резонансних і звучних» властивостей терапевтичної зустрічі з ландшафтом, визнаючи силу

звуків «залучати нас безпосередньо та емоційно» [5]. Звуки птахів, шелест листя, шум хвиль або струмка викликають відчуття спокою та гармонії. Аудіальні ландшафти застосовуються в природоорієнтованій терапії для зниження стресу та підвищення емоційної стабільності.

Звукове сприйняття ландшафту може оцінюватись неоднозначно з огляду на різні ергономічні категорії комфорту, що залежить від індивідуальних особливостей людини, контексту перебування, культурних асоціацій, якості самого звукового середовища. Глибока тиша під час оздоровчих ретритів або для дауншифтерів здатна детермінувати спокій та умиротворення, водночас може викликати асоціації «смертельної тиші» і тривогу у людей з високим рівнем тривожності, асоціюватися з моментами перед небезпекою у осіб з ПТСР.

Аромати також присутні в терапевтичних ландшафтах, включаючи запахи вологої землі, сосен, квітів, м'яти, евкаліпту, лаванди тощо. Вони викликають приємні спогади, знижують тривожність і сприяють розслабленню. Свіже повітря з ароматами моря чи гір створює відчуття свободи та гармонії. Аромати природи часто є невід'ємною частиною позитивного сприйняття рекреаційного простору, тригером, що асоціюється з комфортом і щастям, посилюючи ефективність відпочинку та його оздоровчий ефект,

Терапевтична тактильна дія природного ландшафту проявляється головним чином через контакт зі шкірою, включаючи різноманітні текстури, температури та тиск, до «тактильності всього тіла» при зустрічі з пейзажем, включаючи кінетезичне (відчуття руху), пропріоцептивне (відчуття положення тіла) і вестибулярне (почуття рівноваги) відчуття [5]. Контакт із природним середовищем підвищує активність імунної системи через вироблення природних клітин-кілерів. Серед осіб з проблемами порушення опорно-рухового апарату, літніх людей, до прикладу, занурення у воду може викликати відчуття невагомості та спокою, занурення у джерельну воду також може мати очисний і релігійний відтінок, який приносить колективні почуття радості та щастя в контексті паломництва. У світлі зазначеного про позитивний реабілітаційний ефект від дельфінотерапії, іпотерапії, апітуризму годі й говорити.

Тактильні відчуття певною мірою також залежать від контексту: вологість може бути освіжаючою в спекотний день, але охолоджувати та викликати дискомфорт при низьких температурах.

Почуттю смаку на сьогоднішній день приділено найменше уваги в ландшафтотерапії. Смак також може бути важливим аспектом, якщо йдеться про терапевтичні сади, де використовуються їстівні рослини чи спеції, або коли ландшафти включають сільськогосподарські зони, де люди можуть взаємодіяти з природними продуктами, зокрема збирати плоди чи трави. Деякі дослідження вказують на те, що смакові відчуття можуть посилювати загальну емоційну реакцію на природне оточення, особливо через контакти з їстівними рослинами чи участь у заходах, на кшталт, гастрономічних турів або терапевтичного садівництва.

Разом з тим, не варто нехтувати твердженням, що різні люди відчують терапевтичні ландшафти індивідуально або в залежності від обставин, а потенційний результат зцілення ландшафту можна розглядати як процес взаємовідносин. Тобто простежується високий рівень кореляції з супутніми чинниками, на кшталт, соціального оточення, історико-культурного контексту, сезонного фактору тощо [5]. Окрім іншого, Д. Конрадсон стверджував, що терапевтичний ландшафтний досвід є реляційним результатом, який є похідним від «перебування людини в певному соціоприродному матеріальному середовищі». Тактильний досвід пісочної терапії в пустелях, на думку Ke Wang, Qingming Cui, Honggang Xu, можна зрозуміти лише через призму культури [8]. Місця не обов'язково є *де-факто* терапевтичними, а скоріше сприяють терапевтичному досвіду через взаємодію між людьми, іншими живими організмами та їх соціальним і фізичним середовищем [6].

Поняття терапевтичних ландшафтів та позитивного впливу природного середовища на людину все частіше стають фокусом уваги в урядах постіндустріальних країн, і включаються в національні навчальні програми. До прикладу, Лісові школи сьогодні широко поширені у Великій Британії та дозволяють дітям бігати та гратися в лісі чи іншому природному середовищі під час організації освітнього процесу. Природоорієнтоване виховання уже давно стало пріоритетним серед країн Скандинавії.

Отже, ландшафтотерапія в сучасному розумінні – це метод природолікування, який полягає у використанні природних ландшафтів для зміцнення фізичного і психічного здоров'я. При цьому, за психоемоційним впливом ландшафти можуть бути: корисно-подразнюючі (викликають творче натхнення); корисно-збудливі (викликають бадьорість та оптимізм); корисно-оберігаючі (вводять людину у стан мрійливості, самозаглиблення); корисно-гальмуючі (занурення в стан релаксу і повного спокою).

Важливим напрямом є інтеграція ландшафтотерапії в реабілітаційні практики, зокрема в реабілітації після травм, хвороб, стресових ситуацій, наслідків ПТСР. Це дозволить покращити ефективність лікування та відновлення, що стане ключовим для розвитку здоров'я на національному рівні.

Список використаних джерел:

1. Андрійчук Н.Й., Наконечний К.П. Роль ландшафтної складової в медико-екологічних дослідженнях. *Український журнал сучасних проблем токсикології*. 2011. №5 (55). URL: <http://protox.medved.kiev.ua/index.php/ua/issues/2011/5/item/184-role-of-the-landscape-in-medical-and-environmental-investigations>.
2. Роздорожнюк О.Я. Сади здоров'я або що таке ландшафтна терапія. *ΛΟΓΟΣ. Online*. 2020. №6. DOI 10.36074/2663-4139.06.01. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/2663-4139/article/view/778/793>.
3. Ішук Р., Хом'як І. В. Вплив різних типів ландшафтних екосистем на психоемоційну сферу людини. *Сучасні проблеми екології та геотехнологій*. Житомир : Видавництво ЖДТУ, 2011. С. 223.
4. Бучко Ж.І. Естетичні якості ландшафтів у контексті використання та збереження гуманістичного ресурсного потенціалу регіону: Дис... канд. геогр. наук: 11.00.01 / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2001.

5. Marques B., McIntosh J., Webber H. Therapeutic Landscapes: A Natural Weaving of Culture, Health and Land. Landscape Architecture Framed from an Environmental and Ecological Perspective. 2022. DOI: 10.5772/intechopen.99272. URL: <https://www.intechopen.com/chapters/78209>
6. Havlick D. G., Cervený L. K., Derrien M. M. Therapeutic landscapes, outdoor programs for veterans, and public lands. Social Science & Medicine. Volume 268. 2021. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0277953620307590>.
7. Рукшане І. Лікування містом чи є утопією міське середовище, що сприяє дружнім стосункам між усіма його користувачами? *Ландшафт і архітектура*. №2-3. 2022. URL: https://landscape-architecture.top/wp-content/uploads/2022/11/LA_2-3_2022_journals-v27-12-2022.pdf.
8. Ke Wang, Qingming Cui, Honggang Xu. Desert as therapeutic space: Cultural interpretation of embodied experience in sand therapy in Xinjiang, China. *Health & Place*. Volume 53, 2018, P. 173-181. <https://doi.org/10.1016/j.healthplace.2018.08.005>.

Миросєді О. В.
*студентка 4 курсу, кафедри світової політики,
дипломатії та туристичного бізнесу*
Науковий керівник: Панова І. О.
*к.е.н, доцент, доцент кафедри світової політики,
дипломатії та туристичного бізнесу*
*Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
м. Харків, Україна*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Повномасштабна війна спричинила значні негативні зміни у функціонуванні готельних закладів та туристичної інфраструктури України. Галузь гостинності перебуває у стані кризи, зумовленої руйнуванням частини готельного (номерного) фонду та туристичних локацій, а також суттєвим зменшенням внутрішнього й міжнародного туристичного потоків.

Наразі діяльність індустрії гостинності зосереджена переважно у західних регіонах України, що суттєво обмежує географічне охоплення туристичних послуг і звужує економічний потенціал галузі. Економічні збитки, яких зазнають готелі та інші заклади гостинності, є прямим наслідком військових дій. На відміну від кризи, спричиненої пандемією COVID-19, яка характеризувалася поступовим відновленням вже за кілька місяців після зняття карантинних обмежень, війна, яка триває вже третій рік, створює довгострокові виклики для відновлення галузі. Все це зумовлює необхідність детального аналізу проблем розвитку сфери гостинності та пошуку ефективних рішень для її адаптації та відновлення в умовах воєнного стану.

Повномасштабна війна спричинила значні негативні наслідки для функціонування готельного бізнесу в Україні, зокрема:

Наукове видання

**II Міжнародна науково-практична конференція
«МАРКЕТИНГОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ПОВОЄННОГО
РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ УКРАЇНИ»
(26-27 листопада 2024 року, м. Харків)**

Матеріали конференції
Частина 1

Відповідальний за випуск *проф. Н.В. Якименко-Терещенко*
Редактор *О.О. Носирєв*
Дизайн обкладинки *О.О. Носирєв*

Підп. до друку 28.12.2024 р. Формат 60×84 1/8.
Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. 45,05

Видавничий центр НТУ «ХПІ». 61002, Харків, вул. Кирпичова, 2
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.